

DR.SC.-10 IZVJEŠTAJ O OCJENJIVANJU DOKTORSKOG RADA ¹		
OPĆI PODACI I KONTAKT DOKTORANDA/DOKTORANDICE:		
Titula, ime i prezime doktoranda/doktorandice:	Mičo Ljubenko, mag. iur.	
Nositelj studija:	Sveučilište u Zagrebu Pravni fakultet	
Naziv studija:	Doktorski studij pravne znanosti smjer Pravo društava i trgovačko pravo	
Matični broj doktoranda/doktorandice:	100DPD2010	
Naslov doktorskog rada:	<i>Jezik pisanja rada</i>	hrvatski
	<i>Hrvatski:</i>	Građanskopravna odgovornost luke nautičkog turizma
	<i>Engleski:</i>	Marina operator's liability
Područje/polje/grana (ako se doktorski studij izvodi u grani):	Društvene znanosti/pravo/pomorsko i općeprometno pravo	
MENTOR(I)		
	Titula, ime i prezime:	Ustanova, država:
Prvi mentor:	prof. dr. sc. Jasenko Marin	Sveučilište u Zagrebu Pravni fakultet
Drugi mentor:		
Izabrano povjerenstvo za ocjenu doktorskog rada	Titula, ime i prezime:	Ustanova, država:
	1.prof. dr. sc. Nikoleta Radionov Karlović	Sveučilište u Zagrebu Pravni fakultet
	2.prof. dr. sc. Jasenko Marin	Sveučilište u Zagrebu Pravni fakultet
	3.izv. prof. dr. sc. Adriana Vincenca Padovan	Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Jadranski zavod
	4.	
	5.	
OCJENA DOKTORSKOG RADA (ocjena mora sadržavati izvorni znanstveni doprinos i novo otkriće)		

¹ Molimo Vas da ispunjeni obrazac DR.SC.-10 pošaljete u elektroničkom i tiskanom obliku, potpisano, u nadležnu referadu.

OPĆI PODACI O RADU

Mičo Ljubenko izradio je i predao doktorski rad pod naslovom "Građanskopravna odgovornost luka nautičkog turizma". Rad je opsega 323 stranice (uključujući naslovnu stranicu, sažetke proširene sažetke na hrvatskom i engleskom jeziku, popis kratica, životopis). Sadržava 711 fusnota (bilješki ispod teksta). Popis literature sadržava 338 jedinica (znanstvenih i stručnih knjiga i članaka, međunarodnih, hrvatskih i inozemnih nacionalnih propisa, sudskih odluka, službenih statističkih podataka i drugih informacija s relevantnih internetskih stranica).

U radu se materija cjelovite građanskopravne odgovornosti luka nautičkog turizma detaljno analizira u kontekstu hipoteze rada da, nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Pomorskog zakonika iz 2019. kojim je ugovor o vezu postao imenovan (nominatan) ugovor, osiguravajuća društva koja s lukama nautičkog turizma sklapaju ugovore o osiguranju odgovornosti iz te djelatnosti, trebaju revidirati svoje uvjete osiguranja. Pri tome se u radu polazi od činjenice da je riječ o djelatnosti koja nužno uzrokuje iznimno visok rizik građanskopravne odgovornosti svake pojedine luka nautičkog turizma, i to zbog dvije kumulativne okolnosti. Prva je veliki broj korisnika veza kao mogućih oštećenika, a druga je vrlo visoka vrijednost samih stvari (plovila) zbog kojih se sklapa ugovor o vezu, a što u konačnici uzrokuje potrebu osiguranja odgovornosti iz te djelatnosti.

Rad je podijeljen u 8 poglavlja.

U prvome, uvodnom poglavlju, objašnjava se važnost luka nautičkog turizma u kontekstu hrvatskog pomorskog (i općeg) gospodarstva, a s time u vezi i važnost kvalitetnog pravnog uređenja odgovornosti iz te djelatnosti. Iznosi se hipoteza rada i ukratko ukazuje da važne promjene koje su, u kontekstu teme, nastale donošenjem i stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Pomorskog zakonika iz 2019. Tim je propisom, po prvi put u hrvatskom pravu, ugovor o nautičkom vezu (skraćeno: ugovor o vezu) dobio poseban zakonski pravni okvir za uređenje odnosa stranaka iz tog ugovora - s jedne strane pružatelja usluge veza (luka nautičkog turizma javlja se upravo u toj ulozi), a s druge strane korisnika veza. Intencija zakonodavca u pogledu te novele bila je otklanjanje dvojbi, izraženih u pravnoj teoriji ali i u sudskoj te poslovnoj praksi, a vezanih uz definiranje obveza luka nautičkog turizma prema korisnicima veza u ranijem radzoblju, kada su se, ovisno o svakoj pojedinoj ugovorenoj obvezi tih luka, primjenjivale odredbe više različitih ugovora uređenih Zakonom o obveznim odnosima (ZOO), npr. ugovora o djelu, ugovora o nalogu, ugovora o ostavi, ugovora o uskladištenju, ugovora o najmu itd.. Pokazalo se da primjena tih odredaba ZOO-a, zbog specifičnosti djelatnosti o kojoj je riječ, nije odgovarala potrebama poslovanja, a različita sudska praksa u primjeni spomenutih odredaba ZOO-a nije doprinosila ostvarenju pravne sigurnosti. To svakako nije bilo zadovoljavajuće stanje s obzirom na ogroman značaj tje djelatnosti za turizam i pomorsko gospodarstvo Republike Hrvatske.

U drugome poglavlju iznosi se definicija i razvrstaj luka nautičkog turizma sukladno različitim izvorima hrvatskoga prava. Ukazuje se na povijesnopravni razvitak različitih aspekata njihove djelatnosti. Posebno se, uz analizu podataka, razmatraju gospodarski položaj i utjecaj ove specifične grane turističko-pomorskog gospodarstva, koja bilježi izuzetan rast i razvoj, što nužno uvjetuje i postojanje odgovarajućih pravna rješenja.

U trećem poglavlju rada razlažu se uređenja propisa koji čine upravnopravni okvir uređenja marina kao luka nautičkog turizma, kao i usluga koje one pružaju. Iako upravnopravni propisi nisu direktan izvor utvrđenja građanskopravne odgovornosti marina, njihov sadržaj neizravno može utjecati na građanskopravno normiranje. U ovome poglavlju posebno se analizira također relativno novo zakonsko uređenje koje je stupilo na snagu donošenjem Zakona o pružanju usluga u turizmu, a koje terminološki i sadržajno u najvećoj mjeri uređuje (i) pitanja djelatnosti luka nautičkog turizma.

Četvrto i peto poglavlje centralna su poglavlja rada.

U četvrtom poglavlju izlažu se pitanja koja se odnose na građanskopravni položaj luka nautičkog turizma. U ovome poglavlju

prikazuje se ne samo formalnopravno uređenje u vidu zakonskih i podzakonskih propisa već i temeljni ugovorni odnos u koji nužno i bezuvjetno stupaju luka nautičkog turizma - ugovor o vezu. Proučavaju se sve bitne pravne značajke osnovnih i dopunskih djelatnosti luka nautičkog turizma u pogledu kojih one ulaze u obveznopravne odnose, uključivo poziciju korisnika veza kao ugovorne strane uz naglašavanje specifičnosti kada je ta ugovorna strana potrošač. Definira se pojam "uporabe veza" kao činidbe koja je predmet ugovora o vezu. Vrlo se detaljno analiziraju opći uvjeti ugovora kod luka nautičkog turizma koji, suglasnošću volja ugovornih strana, čine dio ugovora. U suštini, jerijetko je to najvažniji (nerijetko i u kontekstu tumačenja i najsporniji) sastavni dio ugovora. Proučavaju se s aspekta relevantnih odredaba ZOO-a (s naglaskom na analizu podredne primjene osnovnih načela ZOO-a i nekih odredaba o naminatnim ugovorima reguliranima ZOO-om), Pomorskog zakonika, Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama, Zakona o pružanju usluga u turizmu i Zakona o zaštiti potrošača. U ovom poglavlju rada sačinjena je i vrlo dragocjena poredbena analiza općih uvjeta ugovora niza luka nautičkog turizma koje pružaju usluge u Republici Hrvatskoj. Dodatno, autor analizira i ulogu različitih upravnopravnih akata koje donose koncesionar luke nautičkog turizma po javnoj ovlasti (npr. odluka o redu u luci) kao i cjenika usluga luke nautičkog turizma, sve u nastojanju ostvarenja cjelovitog analitičkog prikaza prava i obveza ugovornih strana. Pri kraju četvrtog poglavlja sintetizira se sve što je u tome poglavlju ranije izneseno, od definiranja pravne prirode ugovora o vezu, značajnih karakteristika svih vrsta toga ugovora, specifičnosti pojedinih vrsta ugovora (ugovor o morskom vezu u odnosu na ugovor o suhom vezu), sličnosti i razlike između ugovora o vezu s jedne strane i ugovora o ostavi, odnosno o nalogu, s druge strane. Poglavlje završava autorovim razjašnjenjem jedne od, u praksi najspornijih, obveza pružatelja usluge veza - zakonskim i ugovornim uređenjem nadzora plovila na vezu.

Peto poglavlje sadržava posebnu analizu pitanja ugovorne i izvanugovorne građanskopravne odgovornosti luka nautičkog turizma. U kontekstu ugovorne odgovornosti, predmet analize su svi izvori kojima se ugovor o vezu uređuje prema hrvatskom pravu, a koji su prethodno navedeni u četvrtome poglavlju rada. U tom cilju dodatno se analiziraju odredbe općih uvjeta ugovora o vezu kojima se uređuje odgovornost marina, uključujući i značaj pitanja prijave odlaska i dolaska plovila radi utvrđivanja vremenskog okvira odgovornosti marine, važnost predaja ključeva plovila marini od strane korisnika veza, pitanje vremenskih uvjeta (nepogoda) kao uzroka štete na plovilu itd. Pojedine odredbe uvjeta ugovora o vezu proučavaju se uzimajući u obzir je li materija koju one normiraju u dijelosti ili djelomično uređena odredbama Pomorskog zakonika o ugovoru o vezu, odredbama nekih drugih relevantnih zakonskih propisa te jesu li te zakonske odredbe kogentne ili dispozitivne. Dužna pažnja posveuje se pitanju mjerodavnog prava i (stvarne i mjesne) nadležnosti za rješavanje sporova, budući da ugovor o vezu često ima i inozemno obilježje (npr. kada je korisnik veza inozemna pravna ili fizička osoba). U kontekstu izvanugovorne odgovornosti luke nautičkog turizma, u radu se daju primjeri takve potencijalne odgovornosti, njihovog pravnog (zakonskog) uređenja, a poseban naglasak stavlja se na pitanje odgovornosti luke nautičkog turizma za onečišćenje morskog okoliša. I ovaj dio petoga poglavlja završava analizom pitanja utvrđenja mjerodavnog prava i sudske nadležnosti. Nakon svega navedenog, dakle nakon što se obradilo pitanje uređenja ugovora o vezu u cjelini te nakon što se dodatno obradilo pitanje ugovorne i izvanugovorne odgovornosti luka nautičkog turizma, moguće je pristupiti cjelovitoj analizi pitanja osiguranja odgovornosti luka nautičkog turizma. To se detaljno čini u predposljednjoj točki petoga poglavlja s posebnim naglaskom na uvjete osiguranja odgovornosti luka nautičkog turizma koje u praksi primjenjuju domaća osiguravajuća društva. Utvrđuje se stupanj adekvatnosti te vrste osiguranja s nalaskom na pitanje da li taj "osigurateljni proizvod" u dostatnoj mjeri odgovara potrebama luka nautičkog turizma, odnosno pruža li zadovoljavajuću razinu pokrivanja rizika kojima su one izložene u svojem poslovanju i, gledano s druge strane, olakšava li i naknadu štete korisnicima veza (ili trećim osobama) kojima su luke nautičkog turizma prouzročile štetu tijekom obavljanja djelatnosti. Iznimnu važnost petome poglavlju daje njegov završni dio, koji sadržava vrlo iscrpnu analizu odluka hrvatskih sudova u sporovima o odgovornosti luka nautičkog turizma.

U šestome poglavlju provedena je poredbena analiza rješavanja odabranih inozemnih pravnih sustava (Italija, Slovenija, Crna Gora). Te su zemlje odabrane zbog tržišno-geografske povezanosti s Republikom Hrvatskom, kao i zbog, bar djelomičnog, sličnog pravno-

povijesnog naslijeđa. U tom poredbenom prikazu obavlja se kontinuirana, u suštini dvostruka analiza - usporedba međusobnih rješenja spomenutih triju zemalja, ali i usporedba njihovih rješenja sa zakonskim rješenjima u Republici Hrvatskoj. Autor zaključuje da naše pravno uređenje ovog dijela pomorskog prava ne zaostaje za uređenjima u promatranim državama. Štoviše, u određenim pitanjima kreirana su i hrvatska izvorna rješenja, što je i logično s obzirom na utjecaj djelatnosti turizma, a time i nautičkog turizma, na cjelokupno hrvatsko gospodarstvo.

U sedmom, zaključnom poglavlju iznosi se zaključak u odnosu na hipotezu rada, ali se i iznose dodatni prijedlozi. Autor naglašava da se, s obzirom na zakonsku regulaciju ugovora o vezu nakon stupanja na snagu novele Pomorskog zakonika iz 2019., mogu i trebaju očekivati izmjene uvjeta ugovora o vezu hrvatskih marina što bi trebalo motivirati i osiguratelje na izmjenu trenutno primjenjivih uvjeta osiguranja od odgovornosti iz djelatnosti marina. Naime, novi poseban zakonski okvir marinama ostavlja izbor hoće li, u brojnim aspektima poput nadzora plovila, njegovog održavanja i popravka), svojim uvjetima pristati sebe izložiti većoj ili manjoj odgovornosti (u zamjenu, dakako, za veću ili manju naknadu za korištenje veza) pa bi i osiguratelji trebali tome prilagoditi sadržaj svojih uvjeta osiguranja odgovornosti i sačiniti tzv. "tailor-made" police osiguranja odgovornosti različitih marina. Autor se zalaže i da u tom procesu osiguratelji trebaju biti partneri marinama ne samo u kontekstu uskih odnosa iz ugovora o osiguranju (pružanje osigurateljnog pokrivača uz odgovarajuću premiju osiguranja) nego i u kontekstu svojevrsnih aktivnih sudionika - možda i savjetodavaca marinama u cijelom procesu. Autor zaključuje da sve to zahtijeva detaljnu i kontinuiranu komunikaciju između marina kao luka nautičkog turizma i osiguratelja njihove odgovornosti. Pri tome će luka nautičkog turizma morati podstrijeti modele ugovora i (poželjno revidiranih) uvjeta poslovanja koje koristi u svakodnevnoj poslovnoj praksi, kako bi osiguratelji utvrdili razinu ne samo zakonski nego i ugovorno utvrđene potencijalne odgovornosti svake pojedine luke, dakle kako bi utvrdili potencijalni rizik i pružili, ako to žele, adekvatno osigurateljno pokrivače uz odgovarajuću premiju.

Autor iznosi i dodatne zaključke do kojih je došao tijekom predmetnog istraživanja. Zaključuje da bi u budućim sporovima o odgovornosti luka nautičkog turizma, sudovi veliku većinu rješenja tih sporova može pronaći u noveliranom Pomorskom zakoniku (ne zanemarujući odredbe ugovora o vezu). Naime, odredbe Pomorskog zakonika na izvjestan način "sintetiziraju" obveze marina iz upravnopravnih propisa kada definiraju obveze i odgovornosti marina. Zato pravni temelj za odluku valja tražiti izravno u odredbama Pomorskog zakonika o ugovoru o vezu, uz izuzetak vezan uz odredbu 673.lj Pomorskog zakonika koja govori da pružatelj usluge veza u moru ili na pomorskom dobru mora imati valjanu pravnu osnovu za obavljanje djelatnosti pružanja takvih usluga sukladno pozitivnim propisima o pomorskom dobru i morskim lukama te o pružanju usluga u nautičkom turizmu, a za štetu zbog ne udovoljavanja toj odredbi odgovara prema načelu (doduše relativnog) kauzaliteta.

Općenito, autor zaključuje da su odredbe o ugovoru o vezu iz noveliranog Pomorskog zakonika, uključujući i odredbe o odgovornosti luka nautičkog turizma kao pružatelja usluge veza, dobro odmjerene u smislu da u optimalnoj mjeri dopuštaju dispozitivnost, koju ograničavaju samo kada za to postoje opravdani razlozi (npr. kada pružatelj usluge veza štetu počinu namjerno ili krajnjom nepažnjom, ili kada je to nužno u cilju zaštite oštećenika koji je potrošač i sl.). Autor ocjenjuje da su uklonjene sve dvojbe u pogledu zakonskih obaveza ugovornih strana u pogledu polovila dok je ono na vezu - pružatelj usluge veza mora brinuti za sigurnost i tehničku ispravnost mjesta za vez, dok je korisnik odgovoran za brigu o plovidbenoj sposobnosti, tehničkoj ispravnosti i održavanju plovila na vezu. Lakše tumačenje i primjenu (u odnosu na razdoblje prije stupanja na snagu novele Pomorskog zakonika iz 2019.) autor vidi i u jasno specificiranoj bitnoj zakonski utvrđenoj obavezi pružatelja usluge veza - ustupanje veza za uporabu korisniku radi smještaja jahte ili brodice te osoba na njima. Sve druge potencijalne obaveze pružatelja usluge veza, kao što su čuvanje i nadzor plovila, nisu zakonom utvrđene obaveze pružatelja usluge veza nego one postoje samo ako su utvrđene ugovorom o vezu. To će otkloniti potrebu za ranijim iscrpljivanjima u sporovima oko toga jesu li te obveze uključene u ugovor o vezu, a osobito će otkloniti potrebu analize odredaba ZOO-a o ostavi, djelu, najmu, nalogu i sl., što su sudovi nerijetko ranije činili. Nadalje, istraživanjem odredaba općih uvjeta ugovora o vezu, koje svakodnevno koriste naše marine u funkciji luka nautičkog turizma, dakle u funkciji

pružatelja usluge veza, autor je zaključio da one još uvijek, iako je prošlo nekoliko godina od stupanja na snagu novele Pomorskog zakonika, nisu iskoristile priliku za posljedičnim izmjenama tih uvjeta. To bi bilo vrlo poželjno učiniti radi pravne sigurnosti, ali i radi daljnjeg razvitka tržišne utakmice u ovoj djelatnosti pri čemu kao tržište ne treba gledati samo Republiku Hrvatsku nego i širi prostor Sredozemlja. To marine svakako mogu i trebaju učiniti, sukladno svojim mogućnostima i interesima. Pri tome, zaključuje autor, marine moraju postupati vrlo pažljivo jer se radi o pitanjima koja se tiču njihove odgovornosti. Analizom je autor utvrdio i da je izloženost luka nautičkog turizma izvanugovornoj odgovornosti, osobito odgovornosti zbog onečišćenja morskog okoliša, znatno manja u usporedbi s izloženošću ugovornoj odgovornosti. Razlozi za to leže kako u prirodi poslovanja marine, tako i u pravnom okviru koji, u većini slučajeva potencijalnog onečišćenja s plovila, kao odgovornu osobu utvrđuje nekoga drugoga, najčešće vlasnika plovila, a ne pružatelja usluge veza na kojem se to plovilo nalazi. O tome svjedoči i gotovo zanemariv broj sudskih sporova koji se tiču izvanugovorne odgovornosti marine. Sve navedeno, dalje zaključuje autor, mora se odraziti i na poželjno revidirane uvjete osiguranja odgovornosti luka nautičkog turizma u smislu njihove usklađenosti s općim uvjetima za ugovor o vezu. To je prema autoru jedini put kojim se može ostvariti potreban i poželjan visoki stupanj pravne, ali i poslovne sigurnosti i zaštite pružatelja usluge veza s jedne strane, kao i zaštita korisnika tih usluga i njihove imovine.

KORIŠTENE ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAČKE METODE

Za potrebe ovog rada uvodno su se primijenile povijesna i kronološka metoda kako bi se dao pregled razvoja luka nautičkog turizma i uloga koju luke nautičkog turizma imaju u RH, kao i prikaz njihova upravno-pravnog položaja u RH. Uz pravnu analizu zakonskih i podzakonskih propisa, općih uvjeta ugovora o vezu, općih uvjeta osiguranja odgovornosti marina, sudskih odluka, drugih relevantnih dokumenata i znanstveno-stručnih radova, održani su i konzultacijski sastanci s odgovornim osobama luka nautičkog turizma kako bi se i neposredno upozнала praktična strana problematike utvrđenja građanskopravne odgovornosti luka nautičkog turizma s kojom se ove osobe svakodnevno susreću. S obzirom na nedostatak sveobuhvatnog pregleda postojeće situacije, induktivnom metodom se kroz pojedinačne konkretne slučajeve dolazilo do uvida u opće stanje uređenja građanskopravne odgovornosti luka nautičkog turizma i osiguranja te odgovornosti. Upotrebom metode generalizacije utvrdila su se rješenja koja bi mogla biti primjenjiva na pitanje građanskopravne odgovornosti luke nautičkog turizma kada je riječ o izvanugovornoj odgovornosti. Prilikom donošenja zaključaka o ugovornim odnosima u koje luke nautičkog turizma stupaju, pa shodno njima i o građanskopravnoj odgovornosti koja za njih nastaje kao posljedica tih odnosa, koristile su se metode indukcije i dedukcije kako bi se utvrdila pravna priroda ugovornih odnosa, ali i tumačenje primjene ugovorenih odredbi, posebice odredbi općih uvjeta ugovora o vezu. U istraživanje je bilo potrebno uključiti i analizu propisa u drugim pravnim sustavima mediteranskih zemalja, pa se stoga u svrhu prikaza pravnog statusa luka nautičkog turizma i njihove građanskopravne odgovornosti koristila poredbena metoda kojom se utvrđuju zajedničke značajke i različitosti analiziranih pravnih sustava.

Mišljenje i prijedlog:

Autor je, uz korištenje relevantnih znanstveno-istraživačkih metoda potvrdio hipotezu istraživanja. U ovome radu sačinjena je cjelokupna sustavna analiza pravnog uređenja odgovornosti luka nautičkog turizma (pa i ugovora o nautičkom vezu općenito) nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Pomorskog zakonika kojim je ugovor o nautičkom vezu postao imenovani ugovor u hrvatskom pravu. Autor daje ocjenu tog novog pravnog uređenja i iznosi pozitivne učinke koje ta novela donosi u pravnoj i poslovnoj praksi. Inovativnost ovog doktorskog rada odnosi se na znanstveno utemeljene prijedloge poželjnog pa i potrebnog noveliranja ne samo općih uvjeta za sklapanje ugovora o vezu, nego, što je jednako važno, i uvjeta osiguranja odgovornosti luka nautičkog turizma, a sve kako bi se ostvario još veći stupanj pravne sigurnosti i zaštite pružatelja i korisnika usluge nautičkog veza. Dodatno, autor iznosi i važnost toga noveliranja na naprjeđenje tržišne utakmice u kontekstu ove, za Republiku Hrvatsku, iznimno važne turističke i pomorske djelatnosti. Prvospomenute uvjete kreiraju luke nautičkog turizma i sastavni su dio ugovora o vezu, a druge uvjete kreiraju osiguravajuća društva i sastavni su dio ugovora o osiguranju odgovornosti sklopljenog između pružatelja usluge veza (luke nautičkog turizma) i osiguratelja. Autorovo istraživanje, prvo koje je sustavno analiziralo posljedice spomenute zakonske novele na autonomne izvore bitne za ugovor o vezu, utvrđuje da, iako su protekle već četiri godine nakon stupanja na snagu opisane novele Pomorskog zakonika, ti uvjeti još uvijek nisu novelirani. To znači da još ne postoji potrebna razina svijesti na strani poslovnih

subjekata o potrebi da se iskoristi prilika pružena zakonskom novelom, a koja predstavlja kvalitetan, ali ipak samo zakonski okvir uređenja ugovora o vezu i koja ostavlja strankama da svojim ugovornim utanačenjima detaljnije urede brojna pitanja iz svog ugovornog odnosa. Ona uključuju i pitanje opsega obveza pružatelja usluge veza (luke nautičkog turizma) iznad minimalno utvrđenih zakonskih obveza te, posljedično, pitanje odgovornosti za (neizvršenje ili djelomično izvršenje) tih obveza. Autorovo istraživanje pokazuje da je noveliranje općih uvjeta za sklapanje ugovora o vezu i uvjeta osiguranja odgovornosti luka nautičkog turizma potrebno učiniti paralelno jer je riječ o međusobno povezanim i zavisnim pothvatima, koja zahtijevaju kontinuiranu i sveobuhvatnu suradnju luka nautičkog turizma i osiguratelja. Samo tako se može ostvariti visok stupanj stabilnosti poslovanja luka nautičkog turizma, ali i efikasne zaštite korisnika njihovih usluga.

Sukladno navedenom, Povjerenstvo smata da ova disertacija udovoljava uvjetima da bude prihvaćena i, u okviru teme koja je predmet istraživanja, predstavlja izvorni znanstveni doprinos na području pomorskog prava. Ona predstavlja dragocjenu literaturu za buduća pravna istraživanja pitanja povezanih s ugovorom o vezu, odgovornošću luka nautičkog turizma kao pružatelja usluge veza kao i s osiguranjem te odgovornosti Stoga Povjerenstvo jednoglasno predlaže Vijeću Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu da prihvati ovo izvješće i imenuje povjerenstvo za obranu doktorskog rada Miće Ljubenka pod naslovom "Građanskopravna odgovornost luka nautičkog turizma".

	Titula, ime i prezime, ustanova, država:	Potpis:
Izabrano povjerenstvo za ocjenu doktorskog rada	1. (predsjednik Povjerenstva) prof. dr. sc. Nikoleta Radionov Karlović	
	2. prof. dr. sc. Jasenko Marin	
	3. izv. prof. dr. sc. Adriana Vincenca Padovan	
	4.	
	5.	
Sjednica nadležnog tijela i točka dnevnog reda u okviru koje je imenovano Povjerenstvo:	Sijednica Vijeća PFZ od 10. travnja 2024. točka 33.	
Napomena (po potrebi):		
U Zagrebu, 29.4.2024.		M.P.